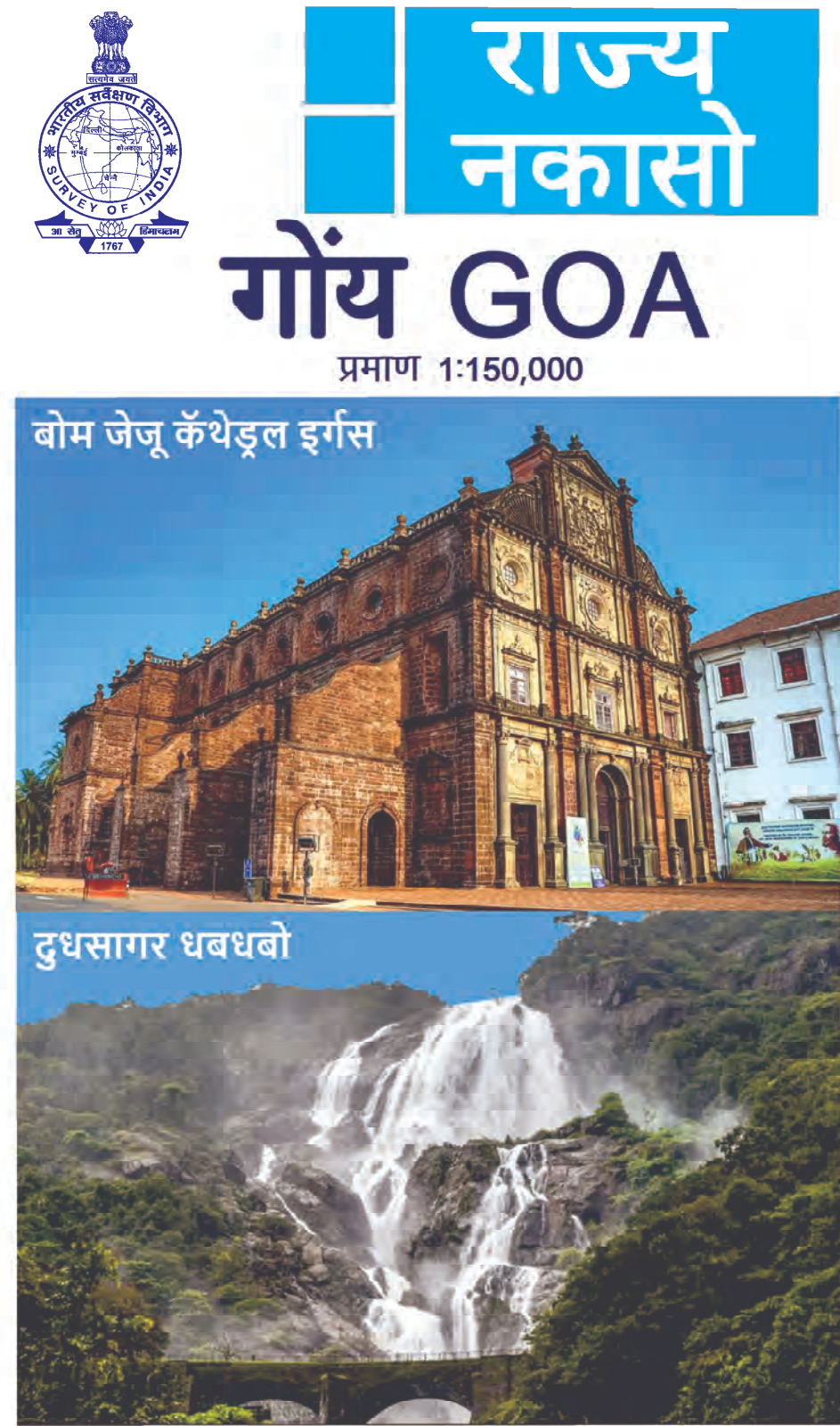

भारताचो सर्वेक्षण विभाग

SURVEY OF INDIA

पयली कोंकणी आवृत्ती 2025

किंमत: ₹ 135 / -

गोंय – संस्कृतायेचो मेळ

इतिहासीक कादमूक

गोंय 1510 ते 1961 मेरेन 400 वर्सां चेर पोर्तुगेजा राज्यांत आशिल्लें. पोर्तुगेजांनी मार्च 1510 त भोकार्पे सुलतान सलामासुल गोंय आपल्या हातांत घेतलें आनी ताचो पुर्तुगेसेर (16 डिसेंबर 1961) ला उद्देगदेश आसलो झुंयेंत सळ उरलो. 19 डिसेंबर 1961 ते 30 मे 1987 मेरेन गोंय हो भारताचो संघराज्य आशिल्लो. ह्या काळांत गोंय, दमन आनी दीव ह्या व्हड संघराज्यांचो तो एक भाग आशिल्लो. 30 मे 1987 रिसा गोंयाक राज्यपद मेळोवन भारतीय संघाचे 28वें राज्य जालें.

इस्लाम

गोंयाचो इस्लाम समान आसून, पुर्गे/उर्गे सामान सादारणपणान वर्सवेर 70-80 अंश गां (20-30 अंश से.) उरता. जुन ते सप्टेंबर म्हयन्यांत न्हंयकड पास पडटा. रावणान सलोक सुमार 115 इंच (५,000 मिली) पावस पडटा आनी व्हडलो पावस पावतायना रिसांनी पडटा.

जमीनारिक्त कादमूक

गोंयाचो क्षेत्रफळ 3,702 चौ.किमी. रान गोंय (7736 चौ.किमी.) आनी रानांत गोंय (1966 चौ. किमी.) जगावरील वनदेश सत्ताय करता. दर्यादेगेर फालाशी उंच फातर, ल्हान खाडी आनी दर्यादेगांनी सरगन आसा. भितरल्या वाठारांत सकाळेर रानांनी भरिल्ले पठार अस्तंत पातळ्या रानांनी भरिल्ल्या देवनेकडेन विलीन जातात. ते राज्याच्या उर्वर भागांत सुमार 4,000 कूट उंचायेमेरेन वयर सरतात. मांडोरी आनी पुर्जाती ही रानवाळीं दोन व्हड न्हंयो.

लोकसंख्या आनी धर्म

2011 वर्सा भारतांत जनगणने प्रमाण गोंयाची अधिकृत लोकसंख्या 14,58 लाख आशिल्ली. पूण 2025 वर्सा गोंयाची अंदाजपत्ती लोकसंख्या सुमार 15,50 लाख आसा. पोर्तुगेज पावसावरील पावस आनी गोंयाच्या विरगट विरगट थळाव्या लोकांनी एक आग्नीवीय सांस्कृतीक परिवर्तनाची आगवट केल्या. लोकसंख्या मुखेलपणान किरिस्तांव आनी हिंदू हांची सरगन आसा अस्तंत दर्यादेगेवेलो वाठार आनी भुवनाकर वाठारकू खुर्शित आनी रानांत कॅथॉलिक टागो आसात, जांयच्या रानांक उदेंतेक हिंदू देवळां आनी देवळां विस्तृत आसात. सगळे गोंयांत प्रामाण्य लोकसंख्या उल्लेखनीय आसा. सगळे जैन, जौड, थळाव्या धर्माचे आस्थाप केली ल्हान ल्हान समाज आसात.

भास

कोंकणी ही राजभास आशिल्ल्यान गोंयांतले भोवसळ लोक परंपरागत राज्यांत उलोवपाचो हेर भासो म्हजदार केली. मराठी, कन्नड, उर्दू, तुळशी आनी इंग्लीश. पूण भांग जेवज्या भागीरथाक पोर्तुगेज भासूय उलोवंक मेळटा, आसत लेगीत जायत्या गोंयाकारांक पोर्तुगेज वैयक्तिक नांवां आनी आडनांवां आसतात.

वेवसाय

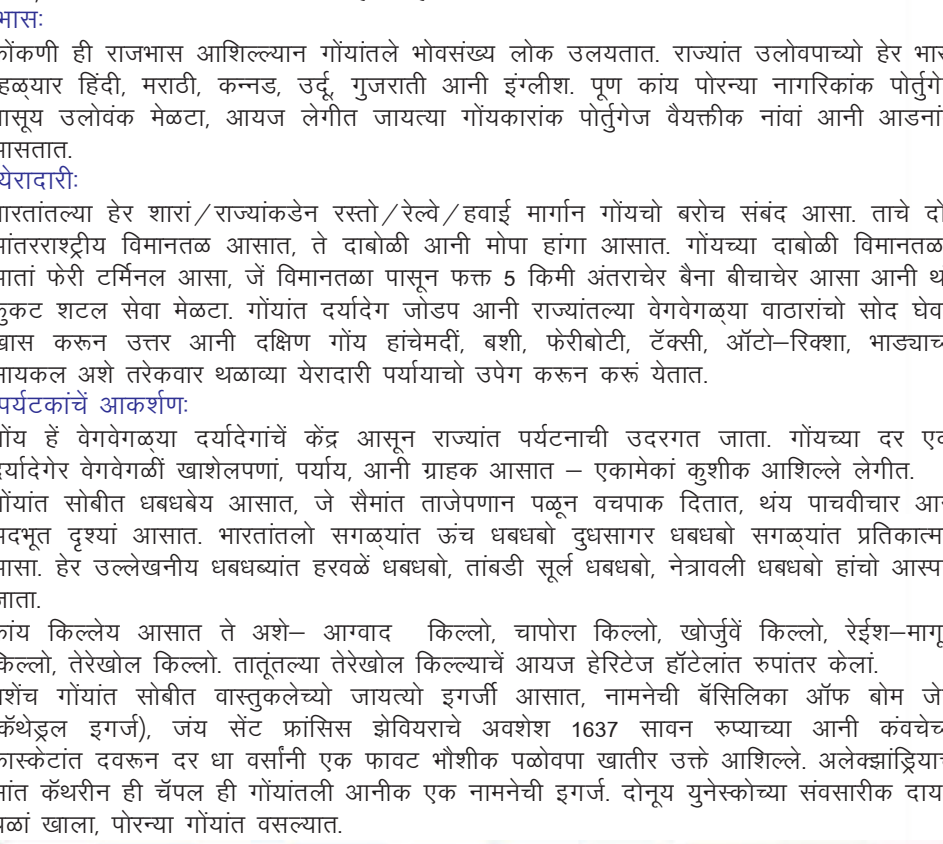
भारताच्या हेर भास/राज्यांकडेन रस्ने/रेल्वे/हवाई मार्गान गोंयाचो वयस संबंद आसा. ताचे दोन आंतरराश्ट्रीय विमानतळ आसात, ते दमांडी आनी मोया हांगा आसात. गोंयाचो दमांडी विमानतळर जाता फोर्ले टर्मिनस आसा, जे विमानतळा वरसून व्हक 5 किमी आंतरावेर रेंगा भीमार्पे आसा आनी धंय घुबूक व्हातल रेंगा मेळटा. गोंयांत दर्यादेगेर जेवज आनी संयोजित्या वेगवेगळ्या वाठारांचो सल्ल घेवन, खास करून पुर्गा आनी रानांत गोंय रानांमदीं, वरील कॅथॉलिक, देवनां, जॉर्ज-रिगा, मळग्याचो सायबळ आनी हेरवेवार् थळाव्या वेवसायी घर्मांचो उदय करून कळें येतात.

घर्मांचेवयलें आकर्शण

गोंय हे वेगवेगळ्या दर्यादेगेचे व्हड आसून पळयत पर्यटनाची उदरगत जाता. गोंयाच्या दर एका दर्यादेगेर वेगवेगळी खासियणां, घर्मां, आनी खास आसात – एकाकाळ कुशीक आशिल्ले सगो गोंयाचो सौतीय धबधबे आसात, जे सैमीत जावेजपण पळून वचपाक दितात. धंय पावटीवार् आनी अजमुळ दुर्ग्य आसात. भारतांतलो सायबळ ऊंच धबधबो तुसगावर धबधबो सायबळांत प्रसिदाकय आसा. हेर उल्लेखनीय धबधब्यांत हवळी धबधबो, तांबडी सुल धबधबो, नेजावली धबधबो हांचो आस्पाव जाता.

सांय किल्लेय आसात ते अर्गे-आयदा किल्लो, बायोरा किल्लो, खोर्जुयें किल्लो, र्देंडा-मागूस किल्लो, रोखास किल्लो. वाठाराच्या वेगवेगळें किल्ल्यांचें आस्पाव होरिजेंट होरिजेंट रुपांत करता.

सगळे गोंयांत सौतीय सांस्कृतीचो जायलो टागो आसात. गंगामेरी बॅरिलिज ऑफ मोंय जेजू, (व्हेंकटेश्वर टागो), उर्गे सॅ. झॉसिथ झेवियरचे अजोरा 1637 सत्ताय रुपावत्या आनी कॅथेड्राळ काथेड्रल दवरून दर गा वरतीन एक काथेड्रीक कॅथेड्राळ खातीर उक्तें आशिल्ले. अर्जेन्ताग्याची सांत कॅथरीन ही थेंपल ही गोंयावली अनीक एक नामनेची टागो. दोनूय पुर्तुगेळ्या सांस्कारीक दायज धाळ खाला, पोर्तुगेज गोंयांत वसतात.

संकेतक

राज्य मुख्यालय, जिल्हो मुख्यालय (गांवा सयत)

तहसील मुख्यालय, हेर शारा (गांवा सयत)

राज्याची शिमो, जिल्हो शिमो

तहसील शिमो, गांव शिमो

फोर्ले मार्ग, रेल्वे मार्ग (स्टेशनसयत)

राश्ट्रीय म्हामार्ग, राज्य म्हामार्ग (संख्या आशिल्ले)

मुखेल जिल्हो रस्ते (संख्या आशिल्ले), हेर रस्ते

रानांची शिमो, दर्यादेगेची रेखा

दर्यादेग, जुंयो

न्हंय गांवांवांगडा, तळें

लेणी, उदकाचो झरो, धबधधो

हेलीपॅड, आंतरराश्ट्रीय विमानतळ, बंदर

देवूळ, मशिद, मुक्कद्दारा

मठ, इगर्ज, पुलीस स्टेशन

बेंच मार्ग, त्रिकोणी उंचाय, सर्वेक्षण केल्ले डांड

उंचायेचे धळ, रिश्तीची धर, मलायकी केंद्र

शाळ, विद्यापिठ, दीपगृह

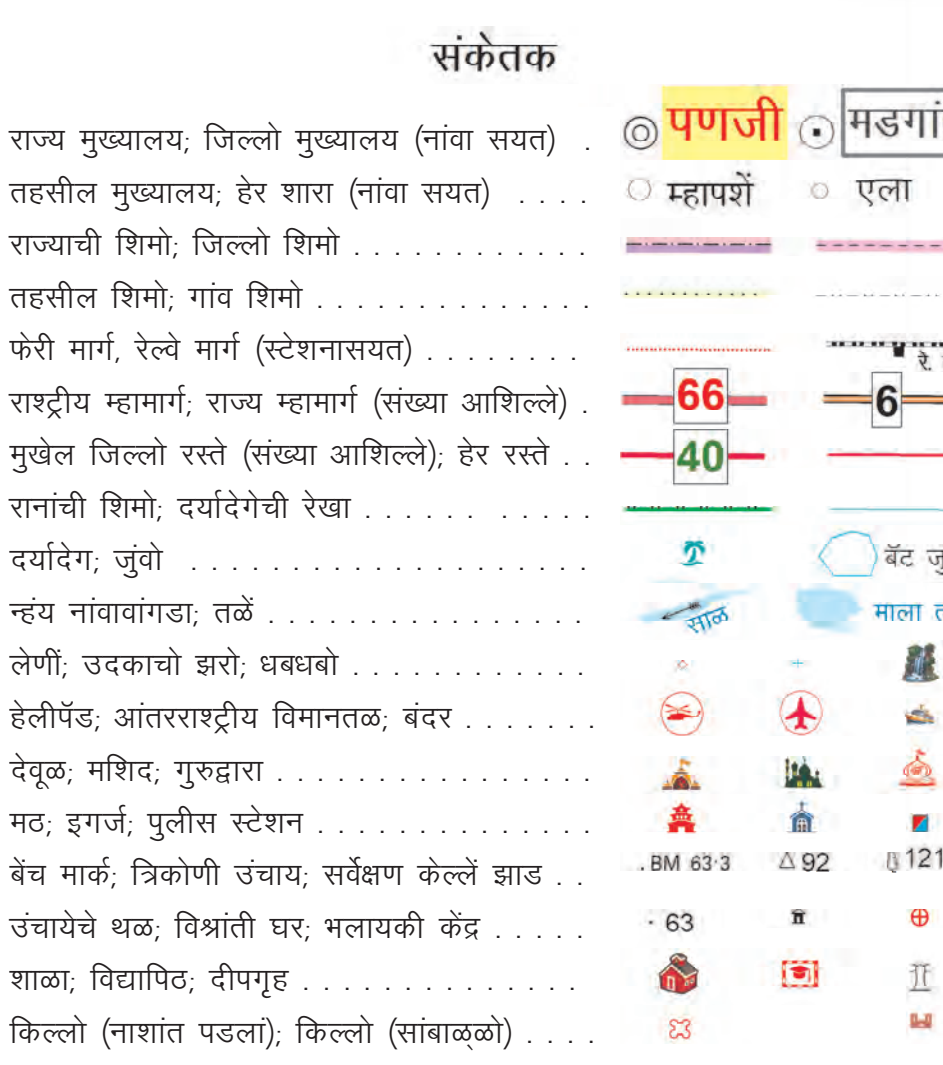
किल्लो (नाशांत पडलो), किल्लो (सांबाड्को)

पणजी

मडगांव

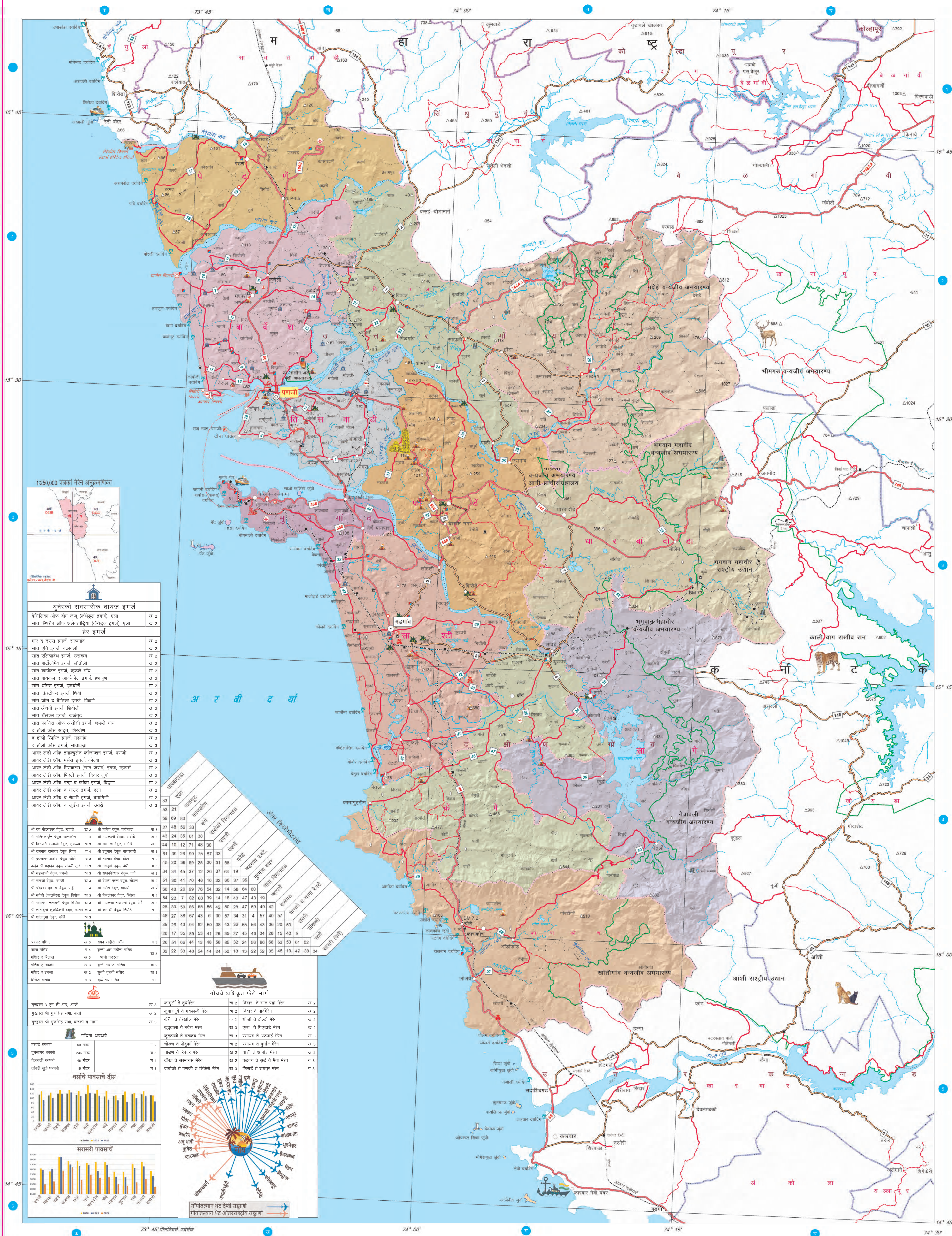
म्हापशें

एला

टिपा

- उत्पाव आनी खोल्याय मोटारपत्त आसतात.
- भारतांतले प्रादेशिक उदक दर्यामेरेन पातळूना आनी तें 12 वयो मेळ आंतरावेर आयसून तें मुळाव्या रेशेसावन सुमार मेजतात.
- भारतीय राश्ट्रीय म्हामार्ग प्राधिकरण आनी भारत सर्वेक्षण हांचे कडल्यान मेळिल्ल्या नोंदी प्रमाण राश्ट्रीय म्हामार्गांचें चित्रण केलां.
- ह्या नकाशांतल्या बारीकसाणीन उदका संबंदीत माहिती अचूक आसा हाची ह्मी ना आनी फुडली चवकशी केल्या बगर ती मान्य करची न्हय.
- दर्यादेग 1:50,000 प्रमाणांत सबंदीत प्रकाशीत ओपसरेन नकाशांतल्यान घेतल्या.
- गांवची शिमो अजून जमनीचे पातळेचेर सत्पायीत जावंक ना.

रजि.सं. 277 भा.स.वि.मु. डि25 (महा. आनी गोवा भू. नि. - 1:150,000)-210

ह्या नकाशा विशीं चड माहिती खातीर, उपकार करून संपर्क सादलो -

निदेशक, महाराष्ट्र आनी गोवा भू-स्थानिक निदेशालय, भारतीय सर्वेक्षण विभाग, फुलेनगर, आळंदी रोड, पो.आ. येरवडा, पुणे 411 006 (महाराष्ट्र) 4FP-3TC-LPP7 दूरभाष: (020) 26685955, 26685917 ई-मेल: mhgoa.pune.soi@gov.in वेबसाईट: https://www.surveyofindia.gov.in

भारताचे महासर्वेक्षक हितेश कुमार एस. मकवाणा, भा. प्र. से., च्या दिग्दर्शनाखाली उजवाडाक आयिल्लें भारतीय सर्वेक्षण विभाग, हाथीबरकला इस्टेट, पोस्ट बॉक्स सं. 37, देहरादून - 248001 (उत्तराखण्ड), 2025

भारतीय सर्वेक्षणाच्या मुद्रणालयांत छापून आयिल्लें

भारत सरकार प्रत हक्क, 2025

वैधानीक शिटकावणी:

भारतीय सर्वेक्षण विभाग, राश्ट्रीय नकाशो तयार करपाचे एजन्सी कडल्यान बरयल्ले परवानगो बगर ह्या नकाशाचें पुराय वा अंशतः पुनरुत्पादन करपाक बंदी आसा.